

De toekomst van ACOD Cultuur: zin in syndicalisme?

Nieuws woensdag 6 januari 2016

De wereld van kunst en cultuur veranderde enorm de laatste decennia. ACOD Cultuur moet daarop inspelen. Kom naar onze congressen in het voor- en najaar en help de toekomst van ACOD Cultuur uit te tekenen.

Gewijzigd cultuurlandschap

Grote cultuurhuizen met veel vaste werknemers vinden we enkel nog in de orkesten en de opera. De grote theaters hebben hun vaste kern beperkt tot maximaal 10 acteurs, en dan nog soms als zelfstandigen. De commercialisering treedt met grote stappen binnen. De soorten nepcontracten en onbetaalde arbeid nemen toe, ondanks het bestaan van collectieve akkoorden in de sectoren.

De versnippering, de afbouw en onbetrouwbaarheid van de overheidssteun, de onzekere sociale zekerheid zijn alomtegenwoordig. In het sociaal fonds van de podiumkunsten Vlaanderen (paritair comité 304, gemakkelijksbedrijf) blijken meer dan 81 procent van de kunstenaars tewerkgesteld te zijn met korte contracten. Leven in grote onzekerheid wat betreft loon en sociale zekerheid: dat is vandaag de realiteit voor de vele duizenden kunstenaars en cultuurwerkers in ons land en in heel Europa.

Nieuwe samenwerkingsverbanden

De wereld van kunst en cultuur is enorm veranderd de voorbije decennia. Daarom moet ook het syndicalisme in die sector zichzelf heruitvinden. Naast de vakbond zijn er ook talrijke andere 'zelforganisaties' ontstaan. Niet allen zijn even ijverig om samen te werken met de vakbonden. ACOD Cultuur heeft door zijn werking in verschillende overlegplatformen en in Hart Boven Hard veel contacten met die nieuwe organisaties en hun voortrekkers. We hebben onze eigen leden en mensen uit die nieuwe bewegingen uitgenodigd om samen na te denken over de rol van het syndicalisme in de kunst- en cultuursector. Een flink aantal is op die uitnodiging ingegaan en werkt mee aan de Toekomstgroep van ACOD Cultuur.

Toekomstgroep ACOD VRT

Het idee om een Toekomstgroep te vormen komt van ACOD VRT. Twee jaar geleden begonnen een tiental leden vanaf een wit blad na te denken over de toekomst van onze cultuurvakbond. Door discussies begeleid door de voorzitter en algemene secretaris van ACOD VRT, resulteerde dit in zelfvorming en nieuwe ideeën en plannen. Dit mondde uit in het Toekomstcongres, waar drie thema's in besluiten werden gegoten: de toekomst van de omroep, de toekomst van de vakbond en de toekomst van loon- en werkomstandigheden. Een nieuwe generatie is klaar om ACOD VRT te leiden en doet het in de praktijk.

Bredere oefening voor ACOD Cultuur

Na een eerste reeks van zeer vruchtbare gesprekken is iedereen sterk geëngageerd om tot een resultaat te komen voor ACOD Cultuur. Nieuwe contacten worden gelegd en mensen leren van elkaars inzichten, werksituatie en ervaringen. De hoofddoelen zijn de toekomst van ACOD Cultuur verzekeren en bijdragen tot nieuwe actie- en organisatievormen.

Het Fair Practice Label voor de kunsthuisen (zie vorige editie van Tribune) is daar een voorbeeld van. In de toekomst zullen we ons ook buigen over onder andere de organisatie en ondersteuning van de flexwerkers die met zowel arbeidsovereenkomsten als zelfstandige contracten proberen te leven van hun kunst. Wat zijn hun organisatorische en juridische mogelijkheden? Een ander onderwerp zal de beeldvorming over de vakbond bij de jonge kunstenaars zijn. Een problematiek waaraan zeer veel belang wordt gehecht. En uiteraard zal ook het

'anticultuurbeleid' van minister Gatz niet in de discussies ontbreken.

Herken je je in deze aanpak? Kom dan op het statutair congres van ACOD Cultuur op 14 maart 2016 luisteren naar een eerste round-up van de Toekomstgroep. In het najaar volgt een volwaardig congres over de verschillende plannen. Jij kan mee beslissen hoe dat er zal uitzien!

Laurette Muylaert en Luk Vandenhoeck